

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS

Par gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizāciju**LIKUMĀ LIETOTIE TERMINI**

Gaļas pārstrādes uzņēmums — patstāvīgs uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), kas nodarbojas ar lauksaimniecības uzņēmumos izaudzēto lopu un putnu pārstrādi gaļā un tās produktos, to uzglabāšanu, sagatavošanu realizācijai un realizāciju.

Privatizējamais objekts — gaļas pārstrādes valsts uzņēmums, uz tā bāzes izveidota valsts akciju sabiedrība vai valsts kapitāla daļa citās uz gaļas pārstrādes uzņēmumu bāzes izveidotajās uzņēmēj sabiedrībās.

1. pants. Likuma darbība un uzdevumi

Saskaņā ar šo likumu ir privatizējami:

- 1) gaļas pārstrādes valsts uzņēmumi;
- 2) uz gaļas pārstrādes valsts uzņēmumu bāzes izveidotas valsts akciju sabiedrības;
- 3) valsts kapitāla daļa uz gaļas pārstrādes uzņēmumu bāzes izveidotajās uzņēmēj sabiedrībās.

2. pants. Gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas tiesiskais pamats

Gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas tiesiskais pamats ir šis likums, kā arī Latvijas Republikas 1992. gada 10. jūnija likums «Par privatizējamo valsts un pašvaldību īpašuma objektu (uzņēmumu) un to mantas novērtēšanas kārtību» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 27/28) un Latvijas Republikas 1992. gada 7. jūlija likums «Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 29/31). Ar gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizāciju saistītajos jautājumos, kurus minētie likumi neregulē, jāvadās pēc citiem spēkā esošajiem Latvijas Republikas likumdošanas aktiem.

Valsts kapitāla daļu uz gaļas pārstrādes uzņēmumu bāzes izveidotajās uzņēmēj sabiedrībās privatizē saskaņā ar Lauksaimniecības ministrijas apstiprinātu privatizācijas projektu.

3. pants. Gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas kārtība

Gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas process ietver:

- 1) gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas komisijas izveidošanu un apstiprināšanu saskaņā ar šā likuma 5. panta noteikumiem — mēneša laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas;

- 2) privatizējamā objekta novērtēšanu vai tā atkārtotu novērtēšanu saskaņā ar šā likuma 10. panta noteikumiem — divu mēnešu laikā no privatizācijas komisijas apstiprināšanas dienas;
- 3) gaļas pārstrādes valsts uzņēmumu pārveidošanu par valsts akciju sabiedrībām saskaņā ar Latvijas Republikas 1992. gada 7. jūlija likuma «Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās» un šā likuma noteikumiem — triju mēnešu laikā no privatizācijas komisijas apstiprināšanas dienas;
- 4) privatizācijas konkursa noteikumu sagatavošanu un apstiprināšanu saskaņā ar šā likuma 15. panta noteikumiem — divu mēnešu laikā no valsts akciju sabiedrības reģistrācijas dienas;
- 5) privatizācijas konkursa sarīkošanu saskaņā ar šā likuma 15. un 16. panta noteikumiem — piecu mēnešu laikā no privatizācijas konkursa noteikumu izsludināšanas dienas;
- 6) akcionāru sapulces sasaukšanu — mēneša laikā pēc pārdošanai paredzēto akciju realizācijas;
- 7) valsts akciju sabiedrības juridiskā statusa maiņu — mēneša laikā pēc akcionāru sapulces;
- 8) lietu nodošanu un pieņemšanu — ne vēlāk kā mēneša laikā pēc akciju sabiedrības juridiskā statusa maiņas.

4. pants. Lauksaimniecības ministrijas funkcijas gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijā

Lauksaimniecības ministrija ir valsts pārvaldes institūcija, kas atbild par gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizāciju, organizē un koordinē šo procesu.

Lauksaimniecības ministrija gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas procesa nodrošināšanai:

- 1) izveido gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas komisiju (turpmāk — privatizācijas komisija);
- 2) ja nepieciešams, mēneša laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas apstiprina privatizācijas komisijai saistošu, argumentētu valstij rezervējamās kapitāla daļas lielumu gaļas un tās produktu uzglabāšanas uzņēmumos šā likuma 11. pantā noteiktā pamatkapitāla sadalījuma ietvaros;
- 3) apstiprina katra objekta privatizācijas konkursa noteikumus;
- 4) apstiprina uz gaļas pārstrādes uzņēmumu bāzes izveidotajās uzņēmēj sabiedrībās esošo valsts kapitāla daļu privatizācijas projektus;
- 5) izskata strīdus, kas saistīti ar gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizāciju.

5. pants. Privatizācijas komisija

Gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizācijas procesu organizē un vada privatizācijas komisija deviņu cilvēku sastāvā, kura savu darbību veic saskaņā ar šo likumu un Latvijas Republikas 1992. gada 17. marta likuma «Par valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas komisijām» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 13/14) 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12. un 13. pantu.

Privatizācijas komisiju mēneša laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas izveido un apstiprina Lauksaimniecības ministrija.

Privatizācijas komisijā iekļauj:

- 1) Lauksaimniecības ministrijas speciālistu kā valsts pilnvarotu pārstāvi, kurš ir šīs komisijas priekšsēdētājs;
- 2) citas personas.

Privatizācijas komisija savā darbā var iesaistīt arī ekspertus ar padomdevēja tiesībām.

Privatizācijas komisija atsevišķu uzdevumu risināšanai var veidot apakškomisijas.

Privatizācijas komisijas priekšsēdētājs nodrošina privatizācijas procesa norisi saskaņā ar šā likuma prasībām, un

par to viņš kā amatpersona ir atbildīgs likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā.

Privatizācijas komisijas sastāvs jāpublicē vismaz vienā centrālajā laikrakstā.

Privatizācijas komisiju Latvijas Republikas 1992. gada 17. marta likuma «Par valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas komisijām»¹². pantā paredzētajos gadījumos reorganizē vai likvidē Lauksaimniecības ministrija.

6. pants. Privatizācijas komisijas funkcijas

Privatizācijas komisija:

- 1) nodrošina privatizējama objekta novērtēšanu vai tā atkārtotu novērtēšanu saskaņā ar šā likuma 10. panta noteikumiem;
- 2) organizē un vada gaļas pārstrādes valsts uzņēmumu pārveidošanu valsts akciju sabiedrībās, nepieciešamo grozījumu izdarīšanu jau reģistrēto valsts akciju sabiedrību statūtos, kā arī visu šo sabiedrību reģistrēšanu. Pirms valsts akciju sabiedrību reģistrēšanas vai pārreģistrēšanas Uzņēmumu reģistrā privatizācijas komisija apstiprina reģistram iesniedzamos dokumentus;
- 3) sagatavo katra objekta privatizācijas konkursa noteikumus saskaņā ar šā likuma 15. pantu un iesniedz tos Lauksaimniecības ministrijai apstiprināšanai;
- 4) pēc konkursa noteikumu apstiprināšanas izsludina objekta privatizācijas konkursu saskaņā ar šā likuma 15. pantu;
- 5) rīko objektu privatizācijas konkursu saskaņā ar šā likuma 16. panta noteikumiem;
- 6) realizē valsts akciju sabiedrības akcijas;
- 7) organizē akcionāru sapulci šā likuma 8. pantā noteiktajā kārtībā;
- 8) izstrādā un iesniedz Lauksaimniecības ministrijai uz gājās pārstrādes uzņēmumu bāzes izveidotajās uzņēmēj sabiedrībās esošo valsts kapitāla daļu privatizācijas projektus.

7. pants. Privatizējamā objekta pārvaldes institūcijas funkcijas

Privatizējamā objekta pārvaldes institūcija turpina vadīt tā saimniecisko darbību, atbild par tā īpašuma saglabāšanu un pārstāv uzņēmumu attiecībās ar valsti, citām juridiskajām un fiziskajām personām.

Privatizējamā objekta pārvaldes institūcijas pienākums ir nodrošināt privatizācijas komisiju ar nepieciešamo informāciju, veikt privatizācijas komisijas dotos uzdevumus objekta sagatavošanā privatizācijai, kā arī segt ar privatizācijas procesu saistītos izdevumus.

Privatizējamā objekta pārvaldes institūcijas pienākumi un atbildība izbeidzas, tiklīdz tā un uz šā objekta bāzes izveidotās valsts akciju sabiedrības izpildinstitūcija ir parakstījusi lietu nodošanas un pieņemšanas aktu. Tas izdarāms mēneša laikā no valsts akciju sabiedrības reģistrācijas dienas.

Valsts akciju sabiedrības pārvaldes institūcijas pienākumi un atbildība izbeidzas, tiklīdz tā un akcionāru sapulcē ievēlētā sabiedrības izpildinstitūcija ir parakstījusi lietu nodošanas un pieņemšanas aktu. Tas izdarāms mēneša laikā no sabiedrības reģistrācijas dienas.

8. pants. Akcionāru sapulce

Akcionāru sapulcē piedalās personas, kas saskaņā ar šā likuma noteikumiem ir iegādājušās sabiedrības akcijas.

Akcionāru sapulci sasauk privatizācijas komisija saskaņā ar Latvijas Republikas 1993. gada 18. maija likumu «Par akciju sabiedrībām» un sabiedrības statūtiem mēneša laikā pēc pārdošanai paredzēto akciju realizācijas.

Akcionāru sapulcē:

- 1) jāizskata privatizācijas komisijas pārskats par savu darbu;
- 2) jāizskata valsts akciju sabiedrības pārvaldes institūcijas pārskats par savu darbu;
- 3) jāizskata statūti vai statūtu grozījumi un tie jāpieņem;
- 4) jāievēlē sabiedrības pārvaldes institūcijas statūtos noteiktajā kārtībā;
- 5) jāizlemj citi ar sabiedrības darbību saistītie jautājumi.

9. pants. Privatizējamā objekta manta un saistības

Gaļas pārstrādes valsts uzņēmuma darbība izbeidzas ar dienu, kad valsts uzņēmuma administrācija un uz tā bāzes izveidotās un reģistrētās valsts akciju sabiedrības izpildinstitūcija paraksta lietu nodošanas un pieņemšanas aktu. Valsts uzņēmuma tiesību un saistību pārņēmēja ir reģistrētā valsts akciju sabiedrība.

Ar lietu nodošanas un pieņemšanas akta parakstīšanas dienu valsts akciju sabiedrībai tiek nodota visa privatizējamā objekta manta, izņemot denacionalizējamos un likumīgajiem īpašniekiem atdodamos īpašumus, kā arī dzīvojamās mājas un dzīvokļus, kuri nododami pašvaldībām un vēlāk privatizējami saskaņā ar īpašu likumu.

10. pants. Privatizējamā objekta novērtēšana

Privatizējamo objektu novērtē saskaņā ar Latvijas Republikas 1992. gada 10. jūnija likumu «Par privatizējamo valsts un pašvaldību īpašuma objektu (uzņēmumu) un to mantas novērtēšanas kārtību». Objekta vērtībā nav iekļaujama saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem denacionalizējamo un likumīgajiem īpašniekiem atdodamo īpašumu vērtība, kā arī pašvaldībām nododamo objektu vērtība.

Ja valsts akciju sabiedrība ir izveidota pirms šā likuma stāšanās spēkā un objekta novērtējums neatbilst šajā pantā minētā likuma noteikumiem, privatizācijas komisija organizē objekta atkārtotu novērtēšanu.

11. pants. Valsts akciju sabiedrības pamatkapitāls un tā sadalījums

Saskaņā ar šā likuma 10. pantu noteiktā objekta vērtība veido valsts akciju sabiedrības pamatkapitālu.

Akciju skaitu, to nominālvērtību un konkrēto sadalījumu katrā privatizējamajā objektā nosaka privatizācijas komisija. Pamatkapitāla (akciju) sadalījums nosaka dažādu pretendentu grupu tiesības iegādāties privatizējamā objekta akcijas, ievērojot šādas proporcijas:

- 1) uzņēmuma darbiniekiem — līdz 10 procentiem akciju, kas realizējamās šā likuma 12. pantā noteiktajā kārtībā;
- 2) lauksaimniecības produkcijas ražotājiem (gaļas un tas produktu uzglabāšanas uzņēmumos — citiem gaļas pārstrādes uzņēmumiem) no 20 līdz 40 procentiem akciju, kas realizējamās šā likuma 13. pantā noteiktajā kārtībā;
- 3) citām personām no 51 līdz 70 procentiem akciju, kas realizējamās šā likuma 14. pantā noteiktajā kārtībā.

Citām personām realizējamā akciju daļa samazināma par valstij rezervējamo akciju daļu, ko apstiprina Lauksaimniecības ministrija.

Ja privatizācijas komisijas noteiktajos termiņos un kārtībā sabiedrības akcijas nav realizētas apstiprinātā akciju sadalījuma ietvaros, privatizācijas komisija var noteikt citu šo akciju realizācijas kārtību.

12. pants. Akciju realizācija darbiniekiem

Akciju sabiedrības darbiniekiem realizējamās darbinieku akcijas. Šo akciju īpašnieku tiesības un pienākumus nosaka Latvijas Republikas likums «Par akciju sabiedrībām» un sabiedrības statūti.

Darbinieku akciju sadalījumu starp konkrētām personām nosaka privatizācijas komisijas apstiprināts nolikums. Šā darba veikšanai privatizācijas komisija var izveidot apakškomisiju.

Darbinieku akcijām privatizācijas komisija var noteikt iegādes atlaidi — līdz 25 procentiem no akciju nominālvērtības. Darbinieki akcijas var iegādāties arī par sertifikātiem.

Darbinieku akciju realizācijas termiņus nosaka privatizācijas komisija privatizācijas konkursa noteikumos.

13. pants. Akciju realizācija lauksaimniecības produkcijas ražotājiem

Saskaņā ar šā panta noteikumiem akcijas var iegādāties personas, kuru īpašumā vai pastāvīgā lietošanā ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme privatizējamā objekta apkalpes zonā, kuru noteikusi privatizācijas komisija privatizācijas konkursa noteikumos.

Privatizācijas komisija privatizācijas konkursa noteikumos nosaka saskaņā ar šo pantu realizējamo akciju skaitu uz vienu objekta apkalpes zonā esošo lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības vienību un paziņo šīs akciju daļas realizācijas vietu, noteikumus un termiņu, kas nedrīkst būt īsāks par mēnesi no paziņošanas dienas. Pēc privatizācijas konkursa noteikumu apstiprināšanas privatizācijas komisijai tie jāizziņo to rajonu laikrakstos, kuri ietilpst objekta apkalpes zonā.

Lauksaimniecības produkcijas ražotājiem akcijas pārdod par to nominālvērtību. Privatizācijas komisija var noteikt iegādes atlaidi — līdz 25 procentiem no akciju nominālvērtības. Ar akciju pircēja rakstveida piekrišanu privatizējamā objekta parādu viņam var ieskaitīt kā iemaksu par pērkamajām akcijām. Par akcijām var maksāt arī ar sertifikātiem. Iegādājoties akcijas, pretendents ir jānodrošina iespēja iepazīties ar akciju sabiedrības privatizācijas konkursa noteikumos paredzēto akciju sadalījumu un sabiedrības statūtiem vai to projektu. Apmaksāt akcijas var gada laikā pēc noteiktā akciju realizācijas termiņa pēdējās dienas saskaņā ar Latvijas Republikas 1993. gada 18. maija likuma «Par akciju sabiedrībām» noteikumiem.

Ja akcijas noteiktā termiņā nav pārdotas, privatizācijas komisija var noteikt citu šo akciju realizācijas kārtību.

Uz gaļas un tās produktu uzglabāšanas uzņēmumu bāzes izveidotajās valsts akciju sabiedrībās, realizējot akcijas, ir jāievēro šādi noteikumi:

- 1) akcijas var iegādāties gaļas pārstrādes uzņēmumi, kuri 1992. gadā ir izmantojuši attiecīgā gaļas un tās produktu uzglabāšanas uzņēmuma pakalpojumus;
- 2) privatizācijas komisija apstiprina realizējamo akciju skaitu uz vienu pakalpojuma vienību.

14. pants. Akciju realizācija citām personām

Citām personām rezervētās akcijas realizējamās tikai konkursa kārtībā kā nedalāma pakete. Konkurss organizējams saskaņā ar šā likuma 15. un 16. panta noteikumiem. Konkurss var piedalīties atsevišķas fiziskās un juridiskās personas vai to grupas, kas izveidotas uz savstarpēja līguma pamata (turpmāk — pretendenti). Šajā līgumā nosakāmas grupas dalībnieku tiesības, pienākumi un atbildība, kā arī šīs grupas pilnvarotā persona.

Pretendentiem akcijas jāiegādājas kārtībā, kāda noteikta konkursa rezultātā. Ja pretendents noteiktajā termiņā neizdara pirmo iemaksu, viņam jāmaksā soda nauda konkursa noteikumos noteiktajā apmērā. Privatizācijas komisija šajā gadījumā akciju paketes iegādes tiesības piedāvā nākamajam pretendents, kurš atbilst konkursa noteikumiem, vai arī izsludina jaunu konkursu, mainot vai nemainot tā noteikumus. Akcijas var iegādāties arī par sertifikātiem.

Ja pretendents, kas izdarījis pirmo iemaksu, nepilda citus konkursa noteikumus, līdz akciju paketes pilnas vērtības samaksāšanai valstij ir tiesības realizēt šo paketi citām personām. No akciju turpmākajā realizācijas gaitā iegūtajiem līdzekļiem šim pretendents atmaksā tikai viņa faktiski izdarītos ieguldījumus. Ja turpmākajā akciju realizācijā iegūtie līdzekļi šādiem maksājumiem ir nepietiekami, pretendents atmaksājama summa ir proporcionāli samazināma.

Līdz akciju pilnas vērtības samaksāšanai pretendents tas nedrīkst atsavināt.

15. pants. Privatizācijas konkursa noteikumi

Privatizācijas konkursa noteikumus privatizācijas komisija sagatavo un iesniedz Lauksaimniecības ministrijai apstiprināšanai mēneša laikā pēc valsts akciju sabiedrības reģistrācijas. Privatizācijas konkursa noteikumos ir jāiekļauj akciju iegādes noteikumi un šāda informācija par privatizējamo objektu:

- 1) objekta nosaukums;
- 2) ziņas par objekta atrašanās vietu;
- 3) ziņas par personām, kuras nomā šo objektu vai tā daļu, un ziņas par attiecīgajiem nomas līgumiem;
- 4) objekta iepriekšējā darbības gada bilance, kā arī saimnieciskās un finansiālās darbības analīze un novērtējums par iepriekšējiem trijiem darbības gadiem;
- 5) valsts akciju sabiedrības statūti;
- 6) pamatkapitāla sadalījums, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 11. panta noteikumiem;
- 7) valsts akciju sabiedrības saistību saraksts pēc stāvokļa konkursa izsludināšanas dienā;
- 8) citu personu akciju apmaksas termiņi, kas nav ilgāki par trijiem gadiem un nav maināmi;
- 9) citu personu pirmā iemaksa, kas ir vismaz 15 procenti no akciju paketes nominālvērtības un kas jāizdara divu mēnešu laikā pēc konkursa rezultātu noteikšanas;
- 10) minimālās privatizējamā objekta izmantošanas, tā darbības virziena un ražošanas apjoma saglabāšanas garantijas;
- 11) minimālās darbavietu saglabāšanas garantijas;
- 12) investīciju garantijas;
- 13) vides aizsardzības garantijas;
- 14) citi noteikumi un garantijas.

Katra objekta privatizācijas konkursa noteikumus apstiprina Lauksaimniecības ministrija mēneša laikā pēc to iesniegšanas.

Pēc privatizācijas konkursa noteikumu apstiprināšanas privatizācijas komisijai vismaz vienā centrālajā laikrakstā jāizsludina konkurss, norādot iespējas iepazīties ar konkursa noteikumiem un iegūt konkursa plāna sastādīšanai nepieciešamo informāciju.

16. pants. Privatizācijas konkursa sarīkošana

Par privatizācijas konkursa dalībniekiem uzskatāmas šā likuma 14. pantā minētās personas vai to grupas, ja tās privatizācijas komisijai četru mēnešu laikā pēc konkursa izsludināšanas ir iesniegušas:

- 1) pieteikumu;
- 2) konkursa plānu;
- 3) savstarpējo līgumu, ja kopīgi kļūst par konkursa dalībnieku pretendē vairāk nekā viena fiziskā vai juridiskā persona.

Konkursa plānā ir jāietver informācija par privatizācijas komisijas izvirzīto akciju iegādes noteikumu paredzēto izpildi. Konkursa pretendenti plānā var iekļaut jebkuru citu informāciju, ko tie uzskata par nepieciešamu.

Privatizācijas komisija mēneša laikā pēc privatizācijas konkursa dokumentu iesniegšanas termiņa beigām izvērtē saņemtos konkursa plānus un konstatē to atbilstību konkursa noteikumiem. Privatizācijas komisija nosaka vienu vai vairākus konkursa uzvarētājus.

Ja par uzvarētājiem ir atzīti vairāki pretendenti, privatizācijas komisijai ir jārīko šiem pretendentiem akciju paketes izsole. Sajā gadījumā privatizācijas komisija perspektīvākā konkursa plāna iesniedzējiem ir tiesīga noteikt priekšrocības koeficientu, bet ne lielāku par 20 procentiem no viņu izsolītās summas.

Ja noteiktā termiņā nav iesniegts neviens konkursa plāns vai ja iesniegtie plāni neatbilst konkursa noteikumiem, privatizācijas komisija var mainīt akciju iegādes noteikumus, arī akciju iegādes cenu, un izsludināt jaunu konkursu šajā likumā noteiktajā kārtībā.

17. pants. No akciju realizācijas iegūto līdzekļu izmantošana

No akciju realizācijas iegūtie līdzekļi izmantojami, lai dzēstu privatizējamā objekta parādus lauksaimniecības produkcijas piegādātājiem. Atlikušie līdzekļi sadalāmi šādi:

- 1) 50 procenti ieskaitāmi valsts privatizācijas fondā;
- 2) 50 procenti ieskaitāmi akciju sabiedrības ražošanas attīstības fondā un izmantojami materiāltehniskās bāzes un apgrozāmo līdzekļu papildināšanai.

18. pants. Strīdu izšķiršana

Strīdus par kapitāla sadalījuma atbilstību šā likuma prasībām, kā arī citus ar gaļas pārstrādes uzņēmumu privatizāciju saistītos strīdus izskata privatizācijas komisija. Privatizācijas komisijas lēmumu var pārsūdzēt Lauksaimniecības ministrijā, savukārt tās lēmumu pēc ieinteresētās personas prasības izskata tiesa.

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs A. GORBUNOVŠ

Latvijas Republikas Augstākās Padomes sekretārs I. DAUDIŠS

Rīgā 1993. gada 18. maijā